

Ruder Bošković i savremenici. Filozofija, jugoslovanski časopis za filozofiju, V, Beograd 1961, br. 3-4, str. 9-16 (referat na mednarodnem simpoziju ob 250-letnici rojstva R. Boškovića v Dubrovniku 6.-12. X. 1961).

Karpe Franc Samuel, EJ V, 1962, str. 220.

Mislej Jožef Peter Alkantara, EJ VI, 1965, str. 136.

Fran Zwitter

JOSIP KOROŠEC

13. X. 1909—11. III. 1966¹

S prezgodnjo smrtjo prof. Josipa Korošca je zadel nepopravljiv udarec slovensko in vso jugoslovansko arheologijo. Prebolela ga bo toliko teže in čutila toliko dlje, ker je stal ta pionir vse jugoslovanske arheologije, ki je bil pri doktorskih disertacijah mentor lepemu številu danes najvidnejših arheologov v drugih naših republikah in pravi ustvarjalec slovenske arheologije, organizator in dolgoletni urednik prvega osrednjega jugoslovanskega arheološkega glasila (Arheološki vestnik), po dobrih petindvajsetih letih znanstvenega dela pred dvema deloma, v kateri je bilo usmerjeno vse njegovo dosedanje delo in ki sta hkrati že nujen postulat za nadaljnji razvoj stroke pri nas in za njeno predstavljanje pred tujino: Tu mislim na njegovo obdelavo neolita in eneolita v Jugoslaviji, kjer mu je dozorelo vsaj Ljubljansko barje (v rokopisu), še posebej pa na načrt obravnave Južnih Slovanov v zgodnjem srednjem veku z arheološke in zgodovinske strani, ki ga tako pogreša slovansko zgodovino-pisje in sva ga nameravala uresničiti v prihodnjih letih. Toliko prezgodnja nenadna smrt, ki je zrušila najvidnejšega jugoslovanskega arheologa povojne dobe in mu po desetih letih študija v Beogradu (1929—1936) in Pragi (1938 do 1939) dovolila le četrto stoletja za delo, ni vsekala boleče rane le študiju arheologije na filozofski fakulteti in organizaciji slovenske arheološke znanosti, marveč vsej jugoslovanski arheologiji in zgodovino-pisju, saj je vsaj začasno pretrgala delo na nekaterih bistvenih nalogah, za katere vsaj danes še ni videti človeka, ki bi jih mogel reševati vsaj približno na tak način kakor bi jih mogel prof. Korošec. Smrt je s svojim udarcem posegla tudi neposredno v vrste uredništva Zgodovinskega časopisa, v katerem je skrbel prof. Korošec od IV. letnika (1950) naprej za arheološke prispevke in ocene ter marsikaj izmed njih tudi sam prispeval.

Josip Korošec (rojen v Ljubljani) je študiral v Beogradu arheologijo v okviru klasične filologije, kajti tedaj na jugoslovanskih univerzah arheologija ni bila še niti samostojen, niti glavni predmet nobene študijske skupine. Kot študent klasične filologije pa je bil vendar hkrati pomožni asistent profesorja arheologije M. Vasića ter je sodeloval pri izkopavanju Vinče, ključnega najdišča neolitske dobe na osrednjem delu Balkanskega polotoka; za to sodelovanje in delo pri pripravljanju gradiva za objavo se mu je Vasić tudi posebej zahvalil v uvodu prvega izmed zvezkov poglavitne publikacije vinčanskega gradiva (Vinča I-IV, 1932-36). Povsem pa se je mogel posvetiti študiju arheologije šele po diplomu iz klasične filologije (1936), zlasti s svojo specializacijo v praški arheološki šoli (1938/39), med katero je junija 1939 promoviral z disertacijo »Ljubljansko barje v prazgodovini« (v predelani obliki uporabljeno v št. 82 priključene bibliografije, delno pa še v rokopisu kot uvod v katalog, ki čaka objave), hkrati pa so se spletle med njim in povojnimi vodilnimi češkimi arheologi, njegovimi tedanjimi kolegi, vezi prisrčnega prijateljstva.

Sledilo je šest let v Sarajevu (1939—1945), čeprav je 1942 zaradi zvez z osvobodilnim gibanjem izgubil službo (in se vrnil v Zemaljski muzej šele po osvoboditvi) in bil nekaj časa tudi v zaporu. Ta doba je posvečena študiju neolitskih in eneolitskih kultur v Bosni in srednjem Podonavju (1—8). Leta

¹ Biografski in bibliografski podatki do maja 1966 so objavljeni v knjigi Univerza v Ljubljani, Ljubljana 1957 (sestavil avtor sam), nadaljevanje do konca I. 1966 pa je v tisku v drugem delu iste serije (sestavila P. Korošec); gl. tudi Ljetopis JAZU 54, 1949, 271—272.

1945 se je vrnil v ožjo domovino, kjer je našel prvo delavnico v Ptuj in okolici. Zoper teorije nemške nacionalistične arheologije (zlasti K. Dinklageja) o nemškem kolonizatoričnem značaju zgodnjersrednjeveških arheoloških najdb na ozemlju Karantancev je podal s pregledom slovanskih grobišč na Slovenskem Stajerskem (9) hkrati utemeljeno znanstveno zavrnitev in prvo celostno podobo zgodnjersrednjeveške materialne kulture na slovenskih tleh (oboje je še dopolnil v 15). Obenem pa je začel razgrinjati zemljo nad slovanskim grobiščem na Ptujem gradu, doslej največjim odkritim slovanskim grobiščem v Sloveniji (10, 13, 15, 26, 32, 44) — ki je hitro postalo prva praktična učilnica ne le za prvo generacijo slovenskih povojnih arheoloških študentov, marveč tudi za vrsto drugih današnjih vidnih jugoslovanskih arheologov — in še nad nekaterimi drugimi grobišči v soseščini (49, 53); posebno pozornost je zbudil še objekt, ki ga je razlagal kot »slovansko svetišče« (12, 14, 43); pozneje je nekaj časa omahoval, pa se vendar vnovič vrnil k svojemu prvotnemu mnenju, ki ga je nameraval tudi še javno braniti zoper prevladujočo drugačno razlago objekta kot negativnega odtisa srednjeveškega grajskega stolpa).

Že prvo leto tega dela — ki se je zdelo v naslednjih poletjih obiskovavcem Ptujkega gradu kot pravo mladostno kipenje nove nastajajoče jugoslovanske arheologije okrog mladega mojstra — je v tolikšni meri obrnilo pozornost na Korošca, da so ga jeseni 1946 vabili kot univerzitetnega učitelja v Zagreb, Sarajevo in Skopje, pa tudi ljubljanska filozofska fakulteta se je odločila (1. X. 1946), da ga pokliče brez konkurza in ga je 17. XII. 1946 izvolila za izrednega profesorja prazgodovinske in slovanske (oz. zgodnjersrednjeveške) arheologije in mu priznala habilitacijo na podlagi rokopisnih del o neolitski plastiki (117 in 133). Obsežna in nenavadno podrobna analiza njegovega dotezanega dela v poročilu strokovne komisije je podčrtovala izredne »skušnje v praktičnem muzejskem delu« in »restavriranju eksponatov«, »zgleđen sistem kartotečne, znanstveno porabne evidence gradiva, katerega je vpečljal v Ptuj«, uvrščala ga je »danes med najboljše poznavalce ilirske kulture sploh« in povzela, da njegove »razprave dokazujejo odlično metodično obvladovanje gradiva, kritično presojo dejstev in argumentov ter vsestransko razgledanost v arheološki stroki«.

Zagreb ga je sicer skušal navezati nasé tudi z izvolitvijo za dopisnega člana JAZU (1948), vendar je ostal v Ljubljani, kjer je bil dvakrat med Prešernovimi nagrajenci, 4. X. 1951 pa izvoljen za rednega profesorja; 1. 1953/54 je bil dekan filozofske fakultete in 1955 izvoljen za člana Nemškega arheološkega inštituta v Berlinu.

Začetek dela na fakulteti leta 1947 pa je pomenil za prof. Korošca predvsem začetek mrzličnega garaškega dela, ki ga kaže že obseg njegovih publikacij: 15 knjig, 116 razprav in člankov, 106 knjižnih ocen in 20 drugih pregledov. Razen prvih osmih razprav in ene knjige je nastalo vse to v 19 letih življenja v Ljubljani, poleg vodstva arheološkega oddelka na SAZU (1950 do 1958), urejanja Arheološkega vestnika in Zgodovinskega časopisa glede arheoloških prispevkov pa še vodstva arheoloških izkopavanj na Ptujem gradu, pri Drulovki, Danilu, na Ljubljanskem barju in v Bribiru, če se omejimo le na poglobitve postaje njegovega dela te vrste. Prištejmo k temu še predavanja (v vrsti kolegijev je obravnaval vso prazgodovino od neolita do poznih kovinskih kultur v Evropi in delno tudi posebej v Jugoslaviji, slovansko arheologijo in njene posamezne kulturne elemente, problem llirov, muzeologijo) in vaje (poleg seminarja zlasti prepariranje in konserviranje s praktičnimi vajami), česar si je včasih naložil tudi do 18 ur na teden, in tedaj postane skoraj nerazumljivo, koliko je zmogla orjaška delavnost tega navidez šibkega človeka. Obenem pa postane ob tem pregledovanju razumljiva označba fakultetne komisije ob volitvi prof. Korošca za rednega profesorja (že 1951!), da si je »ustvaril ugled danes vodilne osebnosti v jugoslovanski prazgodovinski in staroslovanski arheologiji« ter da »z zgledno vztrajnostjo gradi svojo stroko, izpopolnjuje jo metodološko in raziskovalno«.

V njegovih objavah po prihodu na fakulteto je bila sprva v ospredju problematika slovanske arheologije. Vrh tega dela je pomenila sinteza slovanske materialne kulture v zgodnjem srednjem veku (35), prva za zname-

nitim Niederlejevim »Rukovetom« in še vedno v temeljnih črtah precej sorodna s tem delom, pa vendar toliko dopolnjena z novimi rezultati po l. 1945 hitro razvijajoče se vede, da je zbudila široko zanimanje tudi v mednarodnem znanstvenem svetu. Tudi vrsta posameznih razprav obravnava splošno slovansko (28, 31, 34, 37, 102) ali splošno jugoslovansko arheološko problematiko (31, 34, 42, 50, 57, 60, 78, 79, 110, 120, 153); le manjši del je posvečen posebej najdbam iz Ljubljane (18, 83), belobrdski kulturi (33), najdbam iz okolice Skadra (54), iz Sel pri Dobovi (64), Bačke (67), Demir Kapije (89), Biskupije (108) in Bogojeva (121). Sredi petdesetih let se čuti v tem delu usmerjanje k skupnim vprašanjem zgodnjerednjeveške materialne kulture Južnih Slovanov. Res si je prof. Korošec tedaj s potovanji izpopolnjeval pregled vsega odkritega gradiva te vrste v mislih na delo, ki bi izpopolnilo tako občutno vrzel v naši arheološki znanosti. Okrog leta 1960 sva se prvič dogovarjala o takšni sintezi zgodovinskega in arheološkega značaja o materialni kulturi, gospodarstvu in družbi pri Južnih Slovanih, ki bi zahtevala kaki dve leti strnjene dela v to smer. Žal bo to delo še naprej ostalo — prejkone ne tako kratek čas — neizpolnjen dolg naših zgodovinskih ved domačemu in mednarodnemu znanstvenemu svetu.

Pregled Koroščeve bibliografije kaže, da ga je vselej pritegoval posebej kompleks neolitskih in eneolitskih kultur, poleg tega še problem Ilirov (s posebno avtoktonistično teorijo, zvezano z zahodnim Balkanom in delom Vzhodnih Alp). Ta problematika nikdar ni izginila niti iz njegovih predavanj na fakulteti, niti z njegove delovne mize. Izkopavanja po Ptujskem gradu so bila posvečena brez izjeme prav tem problemom, prav tako tudi sistematični pregledi gradiva (Predjamski grad, Križevci), s katerimi je oblikoval drugo veliko delo, ki ga je pustil nedokončanega: pregled neolitskih kultur na ozemlju Jugoslavije.

Vselej je sicer poudarjal, da brez novih izkopavanj na Ljubljanskem barju — za neolit na slovenskem ozemlju ključnem križiščnem ozemlju — ni mogoče razrešiti razvoja na teh tleh v dobi neolita in eneolita. Pa vendar je tudi to obdobje začelo kazati ob njegovem raziskovanju plastične poteze zaporedja kultur: Drulovka mu je bila izhodišče za opredelitev posebne »slovenske« kulturne skupine. Danilo pa mu je pomagalo ob analizi najdb iz Slovenskega primorja že postavljati obrise kulturnega zaporedja in nihanja v povezovanju našega ozemlja med vzhodom in zahodom.

Med Koroščevo delo spada, končno čeprav ne na zadnjem mestu, tudi strokovna izobrazba skoraj vseh današnjih arheologov, ki jim je njegova smrt naložila nadaljevanje mojstrovega dela. Njegovo osrednje mesto v jugoslovanski arheologiji pa kaže tudi dejstvo, da so se pri opravljanju doktorata zatekli k njemu kot k mentorju danes tako ugledni arheologi, kot sta M. Garašanin in A. Benac, prav tako pa pokojni Lahtov iz Makedonije.

Profesor Korošec je dobesedno izgorel pri delu. Ze dolgo je nosil bolezen v sebi, pa mu delo ni dalo časa za skrb, ki jo je zahtevala. Za prejšnji letnik je oskrbel še sam vse arheološke prispevke in prav tako še vse, kar je arheološkega v tem letniku. Le dva ali tri tedne pred koncem sva se še dogovarjala, kaj bomo s tega področja še potrebovali. Potem je sledilo nenadno in neizprosno zadnje slovo in danes še vedno široko zeva praznina — s težkim vprašanjem, kako urediti stvari v slovenski arheologiji, da bo opravljala svoje naloge tudi brez svojega utemeljitelja, kako urediti stvari na fakulteti, da mlada generacija študentov ne bo preveč trpela zaradi smrti svojega velikega učitelja.

BIBLIOGRAFIJA

znanstvenega dela Josipa Korošca¹

1940

1. Kupa na nozi u slavonskoj kulturi. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu XIV, 1940, 11—23.

¹ Z uporabo bibliografije, ki jo je pokojnik sestavil sam v knjigi Univerza v Ljubljani, Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev, Ljubljana 1957, 61—63 (do maja 1956), in v rokopisu za drugo knjigo iste publikacije (do 1960), nato pa je ta rokopis dopolnila

2. Kerbschnittechnik in der slawonischen Kultur. Glasnik Zemaljskog muzeja 1940, 7—13.

3. Gradina Gradac bei Kotorac. Prav tam, 77—81.

1942

4. Noviji neobjavljeni predmeti predpovjesne zbirke. Glasnik Zemaljskog muzeja 1942, 51—59.

5. Körös-Vinča, predpoviesna kultura. Prav tam, 61—85.

6. Likovna umjetnost u Butmiru. Prav tam, 87—112 (+ VI tabel slik).

1945

7. Brončani nalaz iz Velikog Mošunja. Novitates Zemaljskog muzeja u Sarajevu 1945, 1—7 (+ 4 str. slik).

1946

8. Pečina Hrustovača, novi lokalitet slavonske kulture. Glasnik Zemaljskog muzeja 1946, 7—37 (+ XVIII tabel slik).

1947

9. Staroslovenska grobišča v Severni Sloveniji. Celje 1947, 145 str.

10. Poročilo o izkopavanju na Ptujem gradu. Ljubljana 1947. AZU, 1. razr., 58 str. (+ XV tabel slik, 1 skici).

11. Butmirska keramika. ZČ I, 1947, 123—150 (+ 8 str. slik).

1948

12. Slovansko svetišče na Ptujem gradu. Ljubljana 1948. AZU, 1. razr., Dela 6, 72 str. (+ 48 slik in risb ter 3 barvne priloge).

13. Poročilo o izkopavanjih na gradu v Ptuj v letih 1946 in 1947. Varstvo spomenikov I, 1948, 12—13.

1949

14. Odgovor na kritiko Franja Baša o publikaciji »Slovansko svetišče na Ptujem gradu«. ZČ II-III, 1948-1949, 213—238.

1950

15. Staroslovensko grobišče na Ptujem gradu. SAZU, 1. razr. Dela 1, 368 str. (+ 380 slik, 71 risb, 13 barvnih slik, načrt grobišča).

16. Nekaj novih doneskov k dataciji slavonske kulture. Zbornik Gavriela Kacarova, Sofija 1950, 131—141.

17. Travnik u predhistorijsko doba. Glasnik Zemaljskog muzeja 1949/50, 243—368.

18. Začasno poročilo o arheoloških izkopavanjih v Ljubljani. Arheološka poročila SAZU, Ljubljana 1950, 1—37 (+ 13 slik in načrt) (Skupaj s Fr. Staretom).

19. Prvo posvetovanje jugoslovanskih arheologov. ZČ IV, 1950, 212—215.

20. Arheologija in nekatere njene naloge. ZČ IV, 1950, 5—22.

21. Nekaj primerov zgodnje predzgodovinske plastike v Sloveniji. AV (= Arheološki vestnik) I, 1950, 12—30.

22. Grobovi v Vinči. AV I, 1950, 156—169.

23. Ali je Vinča predzgodovinska neolitska naselbina ali jonska kolonija? AV I, 1950, 216—230.

24. oc. Jože Kastelic - Božo Škerlj, Slovanska nekropola na Bledu. ZČ IV, 1950, 226—231.

25. oc. Paola Korošec, Slovanske najdbe zgodnjega srednjega veka na Panorami v Ptuj, ZČ IV, 1950, 231—234.

1951

26. Predzgodovinska naselbina na Ptujem gradu. Ljubljana 1951. SAZU, 1. razr., Dela 6, 272 str. (+ 618 slik, 108 risb, 50 priloge).

s podatki do konca 1966 pokojnikova žena, Paola Korošec, uredil pa podpisani kot urednik gradiva za filozofsko fakulteto. Nepopolno bibliografijo (vsega 106 št.) je objavil tudi AV, XVII, 1966, 4—15.

27. (Skupno z A. Bencem, M. Garašanihom in D. Garašanihovo:) **Oko problematike Vinče.** Glasnik Zemaljskog muzeja 1951, 5—32.

28. **Sloveni i drvena kultura.** Prav tam, 65—79.

29. **Prvo posvetovanje jugoslovanskih arheologov.** AV II, 1951, 73—76.

30. **Poročilo o delu in sklepih koordinacijskega odbora arheologov FLRJ.** AV II, 1951, 76—80.

31. **Delitev slovanskih kultur zgodnjega srednjega veka v Jugoslaviji.** AV II, 1951, 134—155.

32. **Raziskovanje nasipov na Ptujskem gradu leta 1949.** AV II, 1951, 207—222.

33. **Bijelo Brdo.** ZČ V, 1951, 174—185.

34. oc. Milutin Garašinin - Jovan Kovačević, **Pregled materijalne kulture Južnih Slovena u ranom srednjem vijeku.** ZČ V, 1951, 341—351.

1952

35. **Uvod v materialno kulturo Slovanov zgodnjega srednjega veka.** Ljubljana 1952. Univerza v Ljubljani, 403 str. (+ 199 slik).

36. **Statuete s posebej izdelano glavo v vinčanski kulturni skupini.** AV III, 1952, 3—13.

37. **Neki elementi slovenske materijalne kulture VI i VII veka.** Glasnik Zemaljskog muzeja 1952, 5—17.

38. **Ljudske statuete iz Ripča.** Prav tam, 231—239.

39. **Fragment vaze Bükk-kulturne skupine, najden v Vlaški jami (?).** AV III, 1952, 289—295.

40. **In memoriam Fran Ramovš.** AV III, 1952, 355.

41. **Nekoliko reči o konzervaciji arheoloških gradjevinskih objekata.** Zbornik zaštite spomenika kulture III/1, Beograd 1952, 5—12.

42. oc. Milutin Garašinin, **Ka najstarijim slovenskim kulturama naše zemlje i problemu porekla izvesnih oblika,** AV III, 1952, 153—157.

43. oc. Djurdje Bošković, **Problem slovenskog hrama u Ptuju,** AV III, 1952, 157—158.

1953

44. **Antropomorfna predstava na dnu slovanskega lončka iz 9. stoletja.** ZČ VI-VII, 1952-1953, 192—201.

45. **Nova neoltska kulturna grupa na području Dalmacije.** VZAHĐ LIV, 1952, 91—119.

46. **Nekoliko pitanja oko nekropole u Trebeništu.** Glasnik Zemaljskog muzeja 1953, 91—101.

47. **Odnos arheologije prema antropologiji i obratno.** Prav tam, 353—360.

48. **Delitev vinčanske kulturne plasti.** AV IV, 1953, 5—46.

49. **Stanje slovanske arheologije na području Ptuja.** Ptujski zbornik 1953, 33—37.

50. **Srednjevekovna kulturna baština Slavena u Jugoslaviji.** Ciklostil. Slavistični institut filozof. fakult. u Zagrebu, [1953] 18 str.

51. (Skupaj z M. Garašanihom:) **Naši kraji v dobi praskupnosti.** V: Zgodovina narodov Jugoslavije I, Ljubljana 1953, 17—40 (tudi v hrvatski izdaji v Zagrebu in srbski izdaji v Beogradu).

52. **Kulturne ostaline v Ajdovski jami pri Nemški vasi.** SAZU, 1. razr., Razprave III, 1953, 45—108 (+ 19 tabel risb in ena priloga).

53. (Skupaj s Paolo Korošec:) **Predzgodovinsko in staroslovansko grobišče pri Turnišču v bližini Ptuja.** Prav tam, 179—269 (+ 25 risb, 24 tabel, 1 situacijska skica).

54. **Datacija slovanskih ostalin v okolici Skadra v Albaniji.** AV IV, 1953, 234—255.

55. **Nova kolišča na Ljubljanskem barju.** AV IV, 1953, 256—263.

56. **Scavi e ricerche preistoriche in Jugoslavia dal 1950 al 1953.** Rivista di Scienze Preistoriche VIII, Firenze 1953, 138—151.

57. oc. Jovan Kovačević, **Prilozi rešavanju postanka i razvoja južno-slovenskog zlatarstva i zlatarskih proizvoda u ranom srednjem veku.** AV III, 1952, 323—331.

58. oc. Branko Gavella, Osnovi preistoriske arheologije. AV IV, 1953, 160—164.

59. oc. Branko Gavella, Keltski oppidum Židovar. AV IV, 1953, 164—169.

1954

60. Podela naušnica sa zvezdolikim priveskom u slavenskim kulturama Jugoslovena. Glasnik Zemaljskog muzeja 1954, 77—86 (+4 slike).

61. Alcuni problemi intorno alle palafitte della palude di Ljubljana. Ciklostil. Kongres predzgodovinarjev v Varese 1954, 5 str.

62. Novi stratigrafski podatki kolišč na Ljubljanskem barju. AV V, 1954, 5—21.

63. Pomen nekaterih nakitnih predmetov, najdenih v Detti v Banatu. AV V, 1954, 50—62.

64. Staroslovanski grobovi na Selah pri Dobovi. AV V, 1954, 167—170.

65. Ali smo opravičeni na temelju predzgodovinskih statuet rasno in etnično opredeljevati prebivalstvo neolitičnega časa? AV V, 1954, 213—224.

66. Datacija in etnična opredelitev grobišča v Sieghartskirchnu. AV V, 1954, 382—386.

67. Pomembne staroslovanske najdbe v Bački. AV V, 1954, 395—397.

68. Ein interessanter Rhytonfund in Ljubljana. Archaeologia Jugoslavica I, 1954, 23—28 (+ 6 slik).

69. Nekoliko primjera preistoriske plastike iz Makedonije. Glasnik Muzejsko-konzervatorskog društva Makedonije, Skopje 1954, 89—98 (+ 12 slik).

70. oc. Fr. Holste, Die Bronzezeit in Süd- und Westdeutschland. AV V, 1954, 177—181.

71. oc. Jan Eisner, Devinska Nová Ves. AV V, 1954, 185—188.

1955

72. Arheološke ostaline v jugoslovanskih jamah po paleolitski dobi. V: Prvi jugoslovanski speleološki kongres, Postojna 21.—24. I. 1954. Ljubljana 1955, 87—95.

73. Nekaj pripomb k izvoru butmirske kulturne skupine. AV VI, 1955, 5—25.

74. »Dimini« kulturna skupina. AV VI, 1955, 65—77.

75. Ali so bila na Ljubljanskem barju kolišča? AV VI, 1955, 78—81.

76. Convegno Internazionale di paletnologia in occasione del I° Centenario della scoperta delle palafitte preistoriche. AV VI, 1955, 148—149.

77. The Castle Hill of Ptuj from prehistoric times to the Middle ages. Archaeology 8, 1955, 162—168 (+ 11 slik).

78. Arheološki sledovi slovanske naselitve na Balkanu. ZČ VIII, 1954, 7—26.

79. Ali so Južni Slovani tudi sežigali svoje mrličce? Zbornik filozofske fakultete v Ljubljani II, 1955, 83—102.

80. Einige Probleme um die Pfahlbauten am Laibacher Moor. Sibirium, Varese 1955, 201—211 (+ 6 slik).

81. Izkopavanja u Danilu kraj Šibenika. Ljetopis JAZU '60, 1955, 194 do 204 (+ 4 tabele).

82. Oris predzgodovine Ljubljane. V: Zgodovina Ljubljane I, Ljubljana 1955, 245—308 (+ 3 karte in 21 tabel slik).

83. Arheološke najdbe iz dobe selitve narodov iz zgodnjega srednjega veka. V: Zgodovina Ljubljane I, Ljubljana 1955, 427—441 (+ 10 tabel slik).

84. oc. Max Hundt, Das karolingische Reihengräberfeld von Felkendorf-Kleetzhöfe im Landkreis Kulmbach. AV VI, 1955, 152—154.

85. France Stare, Ilirske najdbe železne dobe v Ljubljani. ZČ VIII, 1954, 244—247.

1956

86. Arheološke ostaline v Predjami. SAZU, 1. razr., Razprave IV/1, Ljubljana 1956, 64 str. (1 priloga, 49 tabel slik).

87. Ceramica dipinta della costa Dalmata. *Bullettino di Paletnologia Italiana* 65, Roma 1956, 297—320 (10 slik).

88. Neolitična naselbina v Drulovki pri Kranju. AV VII, 1956, 3—28 (+ 9 tabel slik).

89. Zaštitno istraživanje u Demir Kapiji 1948 god. Zbornik izdanija na Arheološkiot muzej I (1955-1956), Skopje 1956, 90—107 (19 slik, 2 priloge).

90. Nekaj o stratigrafiji pri arheoloških raziskovanjih. AV VII, 1956, 339—346 (4 slike).

91. oc. (skupaj z J. Klémencem:) Jaro Šašel, Vodnik po Emoni. AV VII, 1956, 187—189.

1957

92. Neolitska naseobina na Crkvinama u Turbetu kod Travnika. *Glasnik Zemaljskog muzeja* 1957, 5—18 (+ 7 tabel slik).

93. Roman Family Tombs in Yugoslavia. *Archaeology* 10, 1957, 117—122 (+ 13 slik).

94. Zanimive upodobitve na keramičnih predmetih iz »Grapčeve špilje« na Hvaru. AV VIII, 1957, 3—8 (+ 6 slik).

95. Stražbenica v Danilu pri Šibeniku. AV VIII, 1957, 48—64 (+ 7 tabel slik in 2 priloge).

96. Miloje M. Vasić. AV VIII, 1957, 76—78.

97. Vladimir R. Petković. AV VIII, 1957, 79—89.

98. Kultura in kulturna skupina v predzgodovini. AV VIII, 1957, 95—98.

99. Opredeljevanje arheološkega gradiva. AV VIII, 1957, 99—108.

100. Lengyelska kulturna skupina v Bosni, Sremu in Slavoniji. AV VIII, 1957, 175—203 (+ 15 slik).

101. V. Gordon Childe. AV VIII, 1957, 328.

102. Slavske naušnice sa spiralno uvijenim konusom na jednom kraju. VZAHĐ LVI-LIX, 1954-1957, 175—180.

103. oc. Joachim Werner, Beiträge zur Archäologie des Attila-Reiches. AV VIII, 1957, 81—84.

104. Mednarodni seminar za slovansko arheologijo. AV VIII, 1957, 329—331.

105. Novije publikacije u istraživanju gvozdenog doba u Sloveniji. Rad vojvodjanskih muzeja 6, 1957, 285—287.

1958

106. Neolitska naseobina u Danilu Bitinju I (tekst), Zagreb 1958, 216 str. (17 slik, 2 diagrama, 6 načrtov).

107. Miloje M. Vasić (1869—1956). *Südstforschungen* 1958, 157—159.

108. Ostava bronzanih matrica za otiskivanje u Biskupiji kod Knina. *Starohrvatska prosvjeta*, N. S. 6, 1958, 29—44 (+ 8 tabel).

109. Eine neue Kulturgruppe des späten Neolithikums in Nordwestjugowien. *Acta archaeologica Academiae scient. Hungaricae* 9, Budapest 1958, 83—93 (+ 3 tabele).

110. Istraživanje slovenske keramike ranog srednjeg veka u Jugoslaviji. Rad vojvodjanskih muzeja 7, Novi Sad 1958, 5—12.

1959

111. Neolitska naseobina u Danilu Bitinju II (priloge). Zagreb 1959, 114 tabel.

112. Ali predstavljajo neolitične statuete umetniške izdelke? ZUZ n. v: V/VI, 1959, 43—51 (+ 3 slike).

113. Croatia (Dalmatia only). *Cowa Survey, current Work in old World Archaeology*, Area 6 — Balkans, I, 1959, str. 13—14.

114. Slovenia. *Cowa Survey*, Area 6 — Balkans, I, 1959, str. 16.

115. Nastavak iskopavanja u Danilu kraj Šibenika u 1955 god. Ljetopis JAZU 63, Zagreb 1959, 226—239 (+ 8 tabel).

116. Prethistorijski željeznodobni keramički nalazi na Gradini u Danilu kraj Šibenika. Ljetopis JAZU 63, 1959, 214—225 (+ 12 tabel).

117. Prehistorijska glinena plastika u Jugoslaviji I. Neolitske plastične izradjevine u Vinči. Arheološki radovi i rasprave JAZU I, 1959, 61—118 (+ XXVI tabel).

118. Miniaturne steklenice v neolitu Jugoslavije. AV IX/X, 1958/1959, 3—12 (9 slik).

119. Gregor Čremošnik. AV IX/X, 1958/59, 185—186.

120. Pravilnost opredeljevanja posameznih predmetov in kultur zgodnjega srednjega veka do 7. stoletja kot slovanskih. ZČ XII-XIII, 1958-1959, 75—107 (+ 12 slik).

121. Koštane pločice u avarskim grobovima u Bogojevu. Rad vojvodjanskih muzeja 8. 1959, 105—116 (21 slik, 1 tabela).

122. Neolitski grob u Bogojevu. Prav tam, 211—213 (2 slike).

123. Croatia. Cowa Bibliography. Area 6 — Balkans I, 1959, 15—17.

124. Slovenia. Cowa Bibliography. Area 6 — Balkans I, 1959, 21—23.

1960

125. Drulovka. Zbornik Filozofske fakultete III/4. Ljubljana 1960, 59 str. (41 tabel, 2 prilogi).

126. Oko pitanja značenja statuetta sa dvema glavama. Zbornik Matice Srpske. Društvene nauke 26, 1960, 5—17 (7 slik).

127. (Skupaj s S. Saržoski:) Barutnica — Anzabegovo Ovče Pole — Naselje. Arheološki pregled 2, 1960, 44—46.

128. Neolit na Krasu in v Slovenskem primorju. ZČ XIV, 1960, 5—34 (+ XIV slik).

1961

129. Novi rezultati kod istraživanja arheologije u kraškim pećinama Slovenije od neolita dalje. Drugi speleološki jugoslovenski kongres, Zagreb 1961, 139—142.

130. Neka pitanja oko neolita u Dalmaciji. Diadora 2, 1960-61, 13—50.

131. oc. J. Neustupny, I. Hasek, J. Hralova, J. Bren, R. Turek, Pravek Československa. ZČ XV, 1961, 204—206.

1962

132. Alcuni problemi del Neolitico Balcano-Danubiano. Atti del VI Congresso Internazionale delle Scienze Preistoriche e Protostoriche, Vol. I, Roma 1962, 145—158.

133. Prehistorijska glinena plastika u Jugoslaviji II. Arheološki radovi i rasprave II, Zagreb 1962, 105—174 (Table XXVII—XLI).

134. Nekaj neolitskih in eneolitskih problemov v okolici Križevcev na Hrvatskem. Zbornik Filozofske fakultete, IV/4, Ljubljana 1962, 53 str. (+ 28 tabel, 1 risba v tekstu).

135. Resnikov prekop, Ig, Ljubljana — sojeničarsko naselje. Arheološki pregled 4, 1962, 56—57.

136. Croatia. Cowa Surveys, Balkans, Area 6, No. II, 1962, 19—20.

137. Slovenia. Prav tam, 25.

138. Akademik dr. Jaroslav Böhm. ZČ XVI, 1962, 231—232.

139. VI. internacionalni kongres prazgodovinarjev in protozgodovinarjev 1962. leta v Rimu. ZČ XVI, 1962, 253—256.

140. Croatia. Cowa Bibliography, Balkans, Area 6, No. II, 1962, 27—29.

141. Slovenia. Isto, 32—34.

142. oc. L'Europe à la fin de l'âge de la pierre. ZČ XVI, 1962, 240—242.

143. oc. Joachim Werner, Die Langobarden in Pannonien. ZČ XVI, 1962, 249—251.

144. oc. Gyula Török, Die Bewohner von Halimba im 10. in 11. Jahrhundert, ZČ XVI, 1962, 251—254.

1963

145. Prazgodovinsko kolišče pri Blatni Brezovici. SAZU, št. razr., Dela 14, Ljubljana 1963, 67 str. (52 tabel, 9 priloge, 1 načrt).

146. Relative Chronologie der Danilo Kulturgruppe. Munera Archaeologica Josepho Kostrzewski, Poznan 1963, 79—85.

147. oc. J. Poulik, Stari Moravane buduji svuj stát. Argo II, 1963, 113—115.

148. oc. Ilova Kovrig, Das awarenzeitliche Gräberfeld von Alattyán. ZČ XVII, 1963, 266—269.

1964

149. Danilo in danilska kultura. Ljubljana 1964, 108 str. (70 tabel slik, 5 slik v tekstu, 4 priloge).

150. Kulturne ostaline na kolišču ob Resnikovem prekopu, odkrite 1962. Icta, Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji I, Ljubljana 1964, 25—46 (+ 21 tabel).

151. Rimska pot ob Resnikovem prekopu. Isto, 57—59 (+ 2 tabeli in 1 slika).

152. Pedro Bosch-Gimper. Argo III, 1964, 130—131.

1965

153. Slawische frühmittelalterliche Kulturreste im nordwestlichen Jugoslawien und östlichen Alpengebiet. Acta archaeologica Academiae scient. Hungaricae, 1965, 59—63.

154. Nekateri problemi podonavsko-balkanskega neolita. Situla 8, 1965, 165—175.

155. Neo- in eneolitski elementi na Ptujskem gradu. Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji II, Ljubljana 1965, 5—53 (+ 27 tabel).

156. Simpozij o teritorialni in kronološki razmejitvi Ilirrov v prazgodovinski dobi. ZČ XVIII, 1965, 261—263.

157. Predgovor, v knjigi V. Lahtov, Problem trebeniške kulture, Ljubljana 1965, 7—8 (in redakcija vse knjige, objavljene po avtorjevi smrti).

158. Resnikov prekop pri Igu. Varstvo spomenikov IX, 1962—1964 [1965], str. 133.

1966

159. Zanimivi kulni predmeti v neolitu jadranskega kulturnega kroga. ZČ XIX-XX, 1965-1966 (Zwitterjev zbornik), 65—80.

Bibliografija zajema Koroščeve knjige, razprave in članke (razen enega v Enc. Jug. 5 ter osmih v Enc. lik. umjet. 2-3), ne zajema poročil o delu arheološke sekcije pri SAZU (vključenih v poročila generalnega tajnika SAZU in objavljenih v ustreznih Letopisih SAZU) za l. 1947 ter 1950—1958, le izjemno pa vključuje tudi nekaj za Koroščevo delo in mnenje pomembnejših ocen (izven bibliografije je ostalo 87 knjižnih poročil in ocen, največ v AV, ZČ in Argu), ki so vse zajete v navedeni pokojnikovi bibliografiji.

Bogo Grafenauer

ANTON MELIK

1. I. 1890—8. VI. 1966

Komaj je stopil v pokoj — v sedeminsedemdesetem letu življenja po skoraj pol stoletja nepretrganega službovanja, garaškega znanstvenega dela, o katerem pričajo štiri desetine knjig in okrog štiristo zajetnih razprav, člankov, ocen in poročil,¹ organizacijskega znanstvenega dela (preko pol stotine knjig je šlo

¹ Biografski in bibliografski podatki so bili objavljeni v Letopisu SAZU v Ljubljani I, 1943, 170—171 (do 1939); SBL II, 1953, 88—89; Univerza v Ljubljani, Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev, Ljubljana 1957 (do maja 1956); Geografski vestnik XXXII, 1960 (Melikov zbornik), 10—20 (do začetka 1960; sestavil D. Meze); bibliografija od 1960 naprej je v tisku v drugi knjigi Univerza v Ljubljani (do konca l. 1966, sestavil V. Melik). Gl. še M. Zagar, Prof. dr. Anton Melik, Objave Univerze v Ljubljani 1965—1966, št. 3, str. 197—200, in Sv. Ilesič, Anton Melik, Letopis SAZU 17, 1966, v Ljubljani 1967, 37—46 (z bibliografijo za čas po l. 1960, sestavljeno od D. Mezeta).